

ע"פ 1370/19 - אהרון אבו סעלוק, סמי אבו סעלוק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעערורים פליליים
ע"פ 1370/19

לפני:
כבוד השופט י' עמיהת
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופטת י' וילנר

המערערים:
1. אהרון אבו סעלוק
2. סמי אבו סעלוק

נגד

המשיבת:
מדינת ישראל

ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי באר שבע
בת"פ 43909-05-17 ות"פ 59443-03-17 שנייתן
ביום 21.01.2019 על ידי כבוד השופט ד' בן טולילה

תאריך הישיבה:
א' בתמוז התשע"ט (04.07.2019)

בשם המערערים:
עו"ד אחמד חמזה יונס
בשם המשיבה:
עו"ד אופיר טישלר
בשם שירות המבחן:
עו"ס ברכה ויס

פסק דין

השופט י' עמיהת:

ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ד' בן טולילה) מיום 21.1.2019, בו הושתו על המערערים 32 חודשים מסר ו-12 חודשים מאסר בפועל (בהתאמה), וכן מאסר על תנאי, חובת פיצוי למטלון וקנס.

ואלו הם עיקרי העובדות הצדיקות לעניין: המערער 1 (להלן: אהרון) והמערער 2 (להלן: סמי) הם אחיהם. בשנת 2016 פרץ סכסוך בין משפחת המערערים לבין המטלון, על רקע אירועי אלימות בין המטלון לבין אח נוסף של המערערים בשם ספי. בשלב מסוים נערכה סולחה בין הצדדים, אולם ככל הנראה לא נתקorraה דעתו של המטלון, והוא

עמוד 1

ובחולף מספר חודשים, ביום 18.3.2017, הוא תקף ביחיד עם אנשים נוספים את ספי.

המענה לתקיפה הגיע כבר לមחרת. ביום 19.3.2017, שלושת האחים נסעו ברכב ביישוב ערעור בו הם מתגוררים. אהרון הוא שנаг ברכב. בשלב מסוים ירד ספי מן הרכב, ואילו אהרון וסמי המשיכו במסעה בשעה שרכב המזדה שלפניהם היה נהוג בידי המתלון, שלו צדו ישב קטין. מכאן ואילך תועדו ההתרחשויות על ידי שתי מצלמות נייחות שהוצבו בבניין הפונה לרחוב, וכך ניתן לתאר את שאירע: אהרון הגבר לפטע את מהירות הנסעה והתנגש בעוצמה בחלקו האחורי של רכב המזדה שלפנוי. רכב המזדה – שבו המתלון והקטין – נהדף, סטה לנטייב הנגדי, התנגש ברכב שחלף ממול ונעצר כשהוא בזווית של 90 מעלות. הקטין שישב לצדו של המתלון יצא מן הרכב ונמלט ברגל, ואילו המערערים יצאו מהרכב הפוגע והתנגלו על המתלון בעודו יצא מן הרכב הנפגע. במקביל הגיע ספי (שהגיע ברגל) כשהוא מצויד באלה, ושלושת האחים היכו את המתלון מכות נמרצות. בחולף מספר שניות הגיע ברכבו אל הזירה קרוב משפחה של המתלון (להלן: עמאד), בלם ונעצר תוך שהוא פוגע קלות באמצעות רכבו בארכעת המתגושים. עמאד יצא מרכבו וניגש לתא המתלון, ככל הנראה כדי לשלווף אלה או מוט, ואז שניים מהאחים תקפו גם אותו כשהם מכימים אותו נמרצות באמצעות האלה. בהמשך התפתחה קטטה רבתית ברחוב, שבמסופה המתלון הובה לבית החולים וטופל בגין פציעה בראש ופציע שפוח שוניים, וסמי ספג גם הוא חבלות בכל חלקיו גופו.

2. המערערים, אהרון וסמי, הורשו על פי הودאותם במסגרת הסדר טיעון בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. אהרון, שנאג ברכב הפוגע והתנגש בעוצמה ברכב בו נהג המתלון, הורשע בנוסף בעבירה של סיכון חי אדם בנסיבות תחבורת לפי סעיף 332(2) לחוק זה.

3. בגזר דין, בית המשפט המחויז עמד על החומרה היתרה הטמונה במעשים שבוצעו. בין היתר, ציין כי אהרון התנגש בעוצמה ברכבו של המתלון בשעה שישב בו גם קטין (שהות לא הוברה); כי האירוע עצמו התרחש בתוך הכהר, במקום שבו היו הולכי רגל ועובדים ושבים; וכי המערערים היכו את המתלון תוך שימוש באלוות. בית המשפט הוסיף וציין כי אלמלא עמאד הגיע לזרה, יתכן כי האירוע היה מסתיים בתוצאות קשות בהרבה, בהינתן שמדובר בשלושה שתקפו אחד באמצעות אלוות. על רקע האמור, ולאחר שסקר את מדיניות הענישה הנוגעת בעבירות מסווג זה, בית המשפט העמיד את מתחם הענישה של אהרון על 65-32 חודשים מאסר בפועל, ואת מתחם הענישה של סמי על 28-12 חודשים מאסר בפועל.

ማחר שהמערערים נעדרו עבר פלילי ובהתחשב בהודאותם ביצוע העבירות, העמיד בית המשפט את העונש על הצד הנמוך של המתחם. עם זאת, בית המשפט לא שוכנע כי קיימים שיקולי המצדייקים סטייה לקולה ממתחם הענישה. בית המשפט גזר אףוא על אהרון עונש של 32 חודשים מאסר בפועל, ועל סמי 12 חודשים מאסר בפועל. כן נגזרו על השניים תקופות מאסר על תנאי; פיצוי למתלון בסך 8,000 ₪ כל אחד; וכן בסך 2,000 ₪ או 10 ימי מעצר תMOREתו כל אחד. בנוסף, רישיון הנהיגה של אהרון נפסל לתקופה של 10 חודשים מיום שחרורו ממאסר.

על גזר דין הגישו המערערים את הערעור שלפנינו (ציוון כי ערעורו של אהרון אינו מופנה נגד רכיב הפיזי בגזר הדין). עוד ציוון כי המדינה הסכימה לעיכוב ביצוע עונש המאסר של סמי עד להכרעה בערעור, ואילו בקשתו של אהרון לעיכוב ביצוע נדחתה על ידי חברי, השופט מינץ, בהחלטתו מיום 27.2.2019.

4. בתמיכת המערערים טוענים כי בית המשפט ניתח את הסרטון מבלתי שהוגשה חוות דעת בדבר תקינותו; כי בית המשפט הטעם מעשוי של עמד, שניסה לדروس את המערערים; כי יש מקום להקל בעונשם לנוכח העונש שנגזר על עמד; כי יש מקום ליחס משקל נוסף להסכם הסולחה שנערכ בין המשפחות, בפרט לאור העובדה של אביו של המתلون; וכי תסקרי שירות המבחן מצדיקים גם הם התערבות בגזר דיןו של בית משפט קמא.

מנגד, הדגישה המדינה את חומרת מעשיהם של המערערים, שבאורח נס לא הובילו לתוצאות חמורות יותר. באשר לעמד, המדינה טוענת כי יש מקום להבחן בין עניינו לבין עניינים של המערערים, שכן הוא נקלע לזרה במקורה, פעיל בתגובה למשעי המערערים שתקפו בן משפחה שלו באמצעות אלות, אף הביע לאחר מכן חרטה כנה על מעשי והשתלב בהליך שיקום, בניגוד למערערים שלא הבינו בשעתו רצון להשתלב בהליך שיקום. עוד טענה המדינה כי מסמכי הסולחה שהוצעו על ידי המערערים אינם מלמדים על חרטה כנה.

5. דין הערעור להידוחות.

נקודות המוצא היא כי אין דרך של ערכאת הערעור להתערב בעונש שגזרה ההחלטה הדינית, למעט במקרים של חריגה רבת מրף הענישה הנוגג (ראו, מבין רבים, ע"פ 1271/17 חזקיה נ' מדינת ישראל (30.3.2017)). לא זה המקירה שלפנינו. סרטון אחד שווה אלף מילימ, וצפיה בסרטון מעידה לפחות עדים על החומרה היתריה הטמונה במשיים של המערערים. תחילתו של האירוע בתנגשות מכונת ועוצמתית ברכבו של המתلون, בבחינת "סיכון חי אדם בצד בנטיב תחבורת" פשוטו ממשמעו, עבירה שהעונש המרבי בגיןה הוא 20 שנות מאסר. כל זאת, בכביש צר באזרם מאוכלס, מה שהוביל לתנגשות רכבו של המתلون ברכב תמים שנסע בנטיב הנגדי. אכן, בדיון העיר בית משפט קמא כי באורך נס לא נפגעו במהלך האירוע אנשים נוספים.

המשך של האירוע במתקפה אלימה למדי של המערערים, שהפליאו מכותיהם במתلون ובעמד, לרבות באמצעות אלות, באמצע הרחוב, בצהרי היום, לעניי עוברי אורח, מבלתי שמרו או של איש עליהם. בהקשר זה, אין יסוד לטענת המערערים כי יש לגזר את עונשם מעונשו של עמד. ההבנה שערק בית משפט קמא בין חלקם של המערערים באירוע לבין חלקו של עמד, שנקלע לזרה באקראי והגיב למתקפה שכונה כלפי קרוב משפחתו - מבוססת היבט. אף אני מקבל את טענת המערערים כי עמד ניסה לדروس אותם, באשר צפיה בסרטון מעלה בבירור כי עמד האט ובלם, והדעתנו נתנת כי אילו רצתה לדROS את המערערים - לא היה בולם כפי שעשה.

6. בסיכוןו של דבר, בית המשפט השית על המערערים את העונש בתחום שנקבע. בנסיבות אלו, אף בהינתן התרשומות החיובית של שירות המבחן (בפרט התרשומות מאחרון), אין עילה להתערבותנו. באשר לקיומה של סולחה בין משפחות הצדדים, הרי שלפי האמור בגזר דין של בית משפט קמא, נתן זה נלקח בחשבון (גם שבית המשפט מצא לייחס לו משקל מועט), ולא מצאתי ממש בטענה כי היה על בית המשפט ליתן לכך משקל נוסף. בנסיבות אלו, אני רואה להידרש לסוגיה העקרונית בדבר מקומה של הסולחה בשלב גזירת הדין. השאלה אם הגעה העת (לדבר) על הסולחה (בפרפרזה למאמרו המצווט של השופט רון שפירא "הגעה העת לסולחה", הפרקליט מה 433 (2006)) ואם יש לבחון מחדש את הגישה הרואה בקיומה של סולחה שיקול לkerja - או שמא מדובר במוסד אונכרוניסטי שחלף זמנו בחברה מודרנית - היא שאלת נכבה, ואותירה לעת מצוא.

7. אי לכך, הערעור נדחה.

המערער 2 יתיצב לריצויו עונשו ביס"ר דקל ביום 14.7.2019 עד לשעה 10:00, כשברשומו תעוזת זהות. על המערער 2 לחתם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למילון מוקדם, עם ענף אבחן ומילון של שב"ס, בטלפונים .08-9787336 ,08-9787377

ניתהיום, ה' בתמוזה התשע"ט (8.7.2019).

ש | פ | ט

ש | פ | ט

ש | פ | ט